

PERSBERICHT

Hoe reageren exporteurs op veranderingen in het concurrentievermogen in termen van kosten?

by Stefaan Decramer, Catherine Fuss and Jozef Konings

NBB Working Paper No 276 - Research Series

De mondialisering en de daarmee samenhangende toenemende internationale concurrentie leidde tot de visie dat de export kostengevoeliger is geworden. Het internationale concurrentievermogen inzake kosten wordt vaak in termen van arbeidskosten per eenheid product gemeten. Dit berust op het denkbeeld dat stijgingen van de arbeidskosten per eenheid product doorberekend worden in hogere exportprijzen en dat ze bijgevolg de verkopen aan het buitenland benadelen. Hoewel in tal van Europese landen op beleidsvlak duidelijke bezorgdheid heerst over het verloop van de arbeidskosten per eenheid product, zijn er weinig afdoende gegevens over het effect van de arbeidskosten per eenheid product op de exportprestaties. Deze paper heeft tot doel te onderzoeken in hoeverre deze maatstaf van de arbeidskosten per eenheid product verband houdt met de exportprestaties op bedrijfsniveau. Daarbij wordt voornamelijk een vertrouwelijke gegevensreeks van Belgische bedrijven gehanteerd met gedetailleerde informatie over kosten, productiviteit en uitvoer voor de periode 1999-2010. Wanneer deze gedesaggregeerde gegevens vanuit een micro-economisch gezichtspunt worden beschouwd, kunnen verschillende, door eerdere literatuur vaak veronachtzaamde aspecten in aanmerking worden genomen. Meer bepaald worden niet enkel de exportprestaties van exporteurs onderzocht die hun activiteiten voortzetten, maar ook de toe- en uittrekking van bedrijven op het gebied van de export. Verder wordt rekening gehouden met het heterogene effect van de arbeidskosten per eenheid product op de exportprestaties naargelang de kenmerken van de bedrijven en de sector.

Uit onze resultaten komt een negatieve verhouding tot uiting tussen de arbeidskosten per eenheid product en de export op bedrijfsniveau: een stijging van de arbeidskosten per eenheid product met tien procent leidt tot een daling van twee tot vier procent van de export. Wij stellen vast dat deze elasticiteit verschilt tussen sectoren en bedrijven, met name dat arbeidsintensieve bedrijven over een grotere exportelasticiteit beschikken met betrekking tot de arbeidskosten per eenheid product. Bovendien blijkt uit de gegevens dat hogere arbeidskosten per eenheid product de kans verkleinen dat niet-exporteurs met exportactiviteiten beginnen en de kans vergroten dat exporteurs hun exportactiviteiten beëindigen.

Onze paper draagt ertoe bij de hantering van de arbeidskosten per eenheid product als indicator van het concurrentievermogen te beoordelen. Hoewel uit onze resultaten blijkt dat de arbeidskosten per eenheid product inderdaad de export op bedrijfsniveau beïnvloeden, is het effect vrij gering, wat wijst op een beperkte doorwerking van de kosten op de prijzen of op een laag-elastische vraag naar uitgevoerde producten. Dit laatste geeft aan dat het minstens even belangrijk kan zijn andere factoren zoals smaak en kwaliteit op te nemen in de indicatoren van concurrentievermogen, zoals wordt geopperd door de recente handelsmodellen die zich op kwaliteits- en smaakparameters concentreren. Bijgevolg vormt het bij het opstellen van de indicatoren van concurrentievermogen een grote uitdaging om gepaste maatstaven voor kwaliteit en smaak vast te leggen.